

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

Факультет іноземних мов
Факультет іноземної філології
Історичний факультет

ПИТАННЯ СХОДОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ

*Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
28 березня 2019 р.*

Харків – 2019

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ткаченко Г.А. Культура Китая: Словарь-справочник. Москва, 1999. 384 с.
2. Софронов М. В. Просодия основных единиц китайского языка. Москва, 1991. 117 с.

АБРЕВІАТУРИ І СКОРОЧЕННЯ В ТУРЕЦЬКІЙ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ

Яременко Дарія Олегівна, студентка 4 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

Науковий керівник: І.А.Скразловська

Історія розвитку людства – це історія накопичення і передачі знань та інформації. Зміна уявлень людини про світ, його взаємини з навколишньою природою знаходять своє відображення не тільки в артефактах, але і в мові як найбільш важливій складовій людської діяльності. Безсумнівно, телекомунікаційні технології та Інтернет найбільш значимо впливають на мову і культуру у сучасному світі. Л. А. Новікова зазначає, що в електронному середовищі комунікація більшою мірою носить символічний характер, тому що процес обміну повідомленнями (символами) відбувається у вигляді слів, дій і деяких об'єктів (графіка, фото, таблиці тощо), які інтерпретуються тим чи іншим способом людьми, у тому числі й такими, що належать до різних мовних культур (1).

З початку поширення «всесвітньої павутини» мова Інтернету привертає увагу дослідників. Не викликає сумніву те, що Інтернет являє собою особливу сферу комунікації, для якої характерні як унікальні правила мовної поведінки, так і специфічні риси власне мови.

Сучасний світ спілкування – це світ людей, які завжди поспішають та бажають передати максимальну кількість інформації з мінімальними витратами. Сьогодні важко уявити собі сучасну людину, яка б не користувалась Інтернетом. Соціальні мережі, форуми за інтересами, системи обміну миттєвими повідомленнями, різні чати існують, щоб задовольнити потреби людини у віртуальному спілкуванні. Необхідність економити час викликає до життя безліч скорочень і аббревіатур у світі web-спілкування, які і є предметом нашого дослідження. Матеріалом для дослідження послуговували турецькі інтернет-чати і форуми.

Абревіація – один з найбільш активних способів словотворення в усіх сучасних розвинених мовах, у тому числі й в турецькій мові. У турецькій дериватології «аббревіатура» (тур. kısaltma) визначається як «скорочення і символізація слів, термінів або власних імен, що утворюються за допомогою однієї або декількох букв, наявних в самому слові» (4): APS – Acele Posta Servisi, TÖMER – Türkçe Öğretim Merkezi.

Дуже часто терміни «скорочення» та «аббревіація» плутають між собою. Тлумачний словник надає таке визначення терміна скорочення: «усічення слова, а також частина слова або ціле слово, утворене шляхом такого усічення» (2). Наприклад: *dk* – *dakika*, *öptm* – *öptüm*.

Спілкування у соціальних мережах, яке вже є частиною сучасного життя і яке віддзеркалює всі тенденції розвитку суспільства, сьогодні вже не можна уявити без скорочень та аббревіатур, деякі приклади яких стають звичайною нормою спілкування. Треба зауважити, що у Туреччині у сучасному інтернет-спілкуванні аббревіація трапляється рідше, ніж скорочення.

Найрозповсюдженішим способом творення турецьких скорочень є спосіб пропускання голосних звуків та букв, що їх позначають: *mr̥b* – *merhaba* (здрасуйте), *ns̥l* – *nasılsın* (як справи) *t̥şkr̥* – *teşekkür ederim* (дякую), *gz̥l* – *güzel* (красиво, гарно), *h̥şçkl* – *hoşçakal* (побачимось), *sl̥m* – *selam* (привіт), *cn̥m* – *canım* (мила моя), *eyvll̥h* – *eyvallah* – дякую, до побачення.

Значно рідше трапляється зворотня ситуація – пропускання приголосних звуків і букв: *i̥i* – *i̥yi* (добре), *b̥öle* – *b̥öyle* (таким чином), *b̥iş̥ey* – *birş̥ey* (щось), *d̥io* – *d̥iyog* (каже); *ol̥um* – *oğ̥lum* (син). Як ми бачимо з прикладів, найчастіше це стосується букв *y*, *ğ* та букви *r* наприкінці слова, що відображає фонетичні особливості турецької мови.

Скорочують інтернет-користувачі і словосполучення: *n̥br* – *ne haber* (які новини), *n̥ebil̥im* – *ne biley̥im* (звідки мені знати), *bit̥an̥em* – *bir̥ tan̥em* (єдина моя). До речі, останні два приклади – це відображення на письмі розмовної вимови цих словосполучень.

В інтернет-спілкуванні навіть цілі речення можуть передаватися тільки за допомогою аббревіації: *s̥ç̥s* – *seni çok seviyorum* (я тебе дуже кохаю), *kib* – *kendine iyi bak* (бережи себе), *ḁeo* – *Allaha emanet ol* (бережи тебе Аллах).

Частина розмовної лексики сучасної турецької мови є похідними словами з англійської мови. Скорочення також не є винятком. Наприклад, найпопулярніші скорочення в інтернет-спілкуванні сьогодні – це «*ok*» (англ. *okey*) та «*bb*» (англ. *bye bye*).

Підсумовуючи вищесказане, можна зробити такий висновок: розвиток Інтернету та його стрімке поширення у сучасному суспільстві не проходить непоміченим для турецької мови. Будучи явищем світового масштабу, Інтернет стає засобом масової комунікації, що породжує необхідність утворення нового лексикону, основу якого складають численні аббревіатури та скорочення, головним призначенням яких у наш час, який можна визначити як час підвищеної швидкості, є економія місця у тексті.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Новикова Л.А. Аббревиация как феномен межкультурной коммуникации в сети Интернет // Вестн. Удмуртск. ун-та. Серия: История и филология. – 2013. – Вып. 2. – с. 126-133
2. Ожегов С.И., Шведова Н.Ю. Толковый словарь русского языка. – М., 2010. – 944 с.
3. Yaman H., Erdoğan Y. İnternet Kullanımının Türkçeye Etkileri: Nitel Bir Araştırma // Journal of Language and Linguistic Studies. – Vol. 3. – No 2. - 2007. – p. 237-249.
4. Yıldız H. Türkiye Türkçesi Sözlüklerinde Kısaltmaların Gösterilmesi Problemi // Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü III. Genç Bilim Adamları Sempozyumu (dergi), 2009. – s. 113-140.